



WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 05.07.2022 r.

Znak: ZPS-3.431.12.5.2022.RK

**Pani
Romana Klimek-Jacoszek
Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem
im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 25-29 kwietnia 2022 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Maciejkowa przystań w Szczecinie, przy ul. Wszystkich Świętych 66. Czynności kontrolne prowadzone były również w Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza, mieszczącym się pod tym samym adresem. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 19/2022 z 11 kwietnia 2022 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Patrycja Matuszewska – inspektor wojewódzki i Renata Karwowska – główny specjalista, osoba kierująca zespołem. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu świadczonych usług, standardu opieki i wychowania z uwzględnieniem ograniczeń spowodowanych COVID-19, kwalifikacje zatrudnionych osób, a także realizacja zaleceń pokontrolnych wydanych po kontrolach przeprowadzonych w dniach: 12-16 marca 2018 r. oraz 27 listopada 2019 roku.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 29 kwietnia 2022 roku.

akta kontroli str. 4

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez dyrektora i zastępcę dyrektora centrum
- ankiety i rozmowy przeprowadzone wśród 5 wychowanków
- rozmowa przeprowadzona z 6 małoletnimi obywatelami Ukrainy
- pisemne informacje udzielone przez 4 wychowawców, pedagoga i głównego specjalistę ds. koordynowania działań terapeutyczno-pedagogicznych
- oględziny pomieszczeń placówki
- dokumentacja prowadzona w placówce i centrum.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Określenia użyte w wystąpieniu:

placówka – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Maciejowa przystań w Szczecinie

centrum – Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie

dyrektor – dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie

wychowawca prowadzący – wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka

mow, ośrodek – młodzieżowy ośrodek wychowawczy

„kieszonkowe” – kwota do własnego dysponowania przez dziecko

sosw – specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Szczecinie

Informacje ogólne o kontrolowanej jednostce.

osoba kierująca jednostką w okresie objętym kontrolą		Placówką kieruje Pani Romana Klimek-Jacoszek, dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na stanowisku dyrektora.
dokumenty regulujące funkcjonowanie placówki	statut	Nr XXVIII/818/2013 Rady Miasta Szczecin z 13 marca 2013 r.
	regulamin	Zarządzenie dyrektora centrum z 22 stycznia 2021 r.
	zezwoleń wojewody	Decyzja Nr 12/2013 z 26 lutego 2013 r.
typ placówki		interwencyjna
liczba miejsc określona w regulaminie placówki		11
wychowankowie	liczba dzieci umieszczonych na dzień kontroli	9+6 małoletnich obywateli Ukrainy
	wiek najmłodszego dziecka/najstarszego wychowanka lub osoby pełnoletniej	5/17 lat
	liczba dzieci poniżej 10 roku życia	3
	liczba dzieci mieszkających poza placówką	1
	dzieci systematycznie urlopowane do domu rodzinnego	2
	liczba dzieci, których rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską/zawieszoną/są pozbawieni władzy/sieroty/dzieci przyjęte na wniosek rodzica/osoby pełnoletnie/dzieci wychowanek	9/0/0/0/0/0/0
pracownicy placówki i centrum	dyrektor	1
	zastępca dyrektora	2

wychowawcy	9
pedagog	2,5
psycholog	3,5
terapeuta zajęciowy	2,75
specjalista pracy z rodziną	2
starszy specjalista pracy z rodziną	1
lekarz	0,5
starsza pielęgniarka	1
stanowiska koordynujące, administracja i obsługa	59,5

akta kontroli str. 23-40

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Kwalifikacje zatrudnionych osób.

W placówce do pracy z dziećmi na dzień kontroli zatrudnionych było 9 wychowawców. Wszyscy posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wsparcie specjalistyczne oraz obsługę administracyjną zapewniało Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie. Osoby zatrudnione na stanowisku psychologa posiadały wykształcenie kierunkowe, nie posiadały natomiast prawa do wykonywania zawodu w rozumieniu ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów⁴. Nie stanowi to jednak nieprawidłowości, ponieważ mimo, że ustawa jest obowiązującym aktem prawnym, samorząd zawodowy psychologów nie został utworzony i nie ma możliwości przeprowadzenia wpisu na listę psychologów. Pozostałe osoby zatrudnione w centrum spełniały wymogi określone w ustawie.

Dane osób zatrudnionych w okresie objętym kontrolą zostały zweryfikowane przed dopuszczeniem do pracy w Rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w ustawie o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym⁵.

Zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby zatrudnione w placówce: wychowawca, pedagog, psycholog, osoba prowadząca terapię, pracownik socjalny, opiekun dziecięcy mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Dyrektor centrum oświadczył, że zabezpiecza potrzeby pracowników w zakresie wsparcia psychologicznego poprzez umożliwienie im spotkań z psychologami zatrudnionymi w centrum, organizowanie szkoleń i wyjazdów integracyjnych. Pracownicy w pisemnej informacji wskazali na udział w następujących szkoleniach:

- Trening Umiejętności Społecznych
- Studium Terapii i Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach
- Metoda Kids Skills – Dam Radę i Jestem z Ciebie Dumny
- Dysleksja rozwojowa – czynniki ryzyka
- Szkolenie Wypaleni uczniowie
- Szkolenie Jak zachęcać dziecko do nauki
- Spektrum zaburzeń autystycznych

⁴ Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1026).

⁵ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu
- Praca z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną
- Praca z dzieckiem z zaburzonymi więziami
- Dialog motywujący w pracy z dziećmi i młodzieżą.

W okresie ograniczeń spowodowanych przez COVID-19 organizowanie i udział w szkoleniach był znacznie utrudniony. Ponadto część pracowników ma krótki staż w placówce i jeszcze nie zdążyli skorzystać ze szkoleń.

akta kontroli str. 41-59

2. Przestrzeganie praw dziecka.

znajomość praw przez dzieci uwzględnianie zdania dziecka	Ankieta przeprowadzona wśród wychowanków wykazała, że dzieci znają swoje prawa. Po dwie osoby wymieniły prawo do: komunikowania się, dzwonienia do rodziny, jedzenia słodkiego, spotkań z rodziną. Pojedyncze dzieci wskazały, że mają prawo do: wyjść z ciocią, wypowiadania się, mówienia co mamy w sercu, wyrażania opinii, kontaktu z rodzicami, używania telefonu, życia, edukacji szkolnej. Wychowankowie wskazali też, że w placówce mogą: dzwonić do rodziny, zapraszać do placówki koleżanki i kolegów, odpoczywać, korzystać z telewizora, komputera i internetu, realizować swoje zainteresowania i obchodzić swoje święta. Cztery osoby wskazały, że mogą posiadać swoje rzeczy, do których nikt nie ma dostępu. Wskazali pamiętnik i telefon. Wychowankowie mieli zaspokojone prawo do kontaktów z rodzicami. Jedna osoba napisała, że bliscy nie mogą jej odwiedzać w placówce, ale nie wskazała w jakiej sytuacji. Dzieci napisały, że mogą wyrazić swoje zdanie w kwestiach, które ich dotyczą. Na zasięgnięcie opinii podopiecznych wskazali wszyscy pracownicy.
dostępność telefonów do Rzecznika Praw Dziecka i ZUW w Szczecinie	Numery telefonów były dostępne dla wychowanków.
utrzymywanie kontaktów z rodzicami/ osobami opiekującymi się dzieckiem bezpośrednio przed umieszczeniem w placówce/rodzeństwem i dalszą rodziną/ zapewnienie miejsca do spotkań z rodzicami, rodzeństwem i innymi osobami bliskimi uzgadnianie decyzji dotyczących dziecka z jego rodzicami/	Zarówno wychowankowie jak i pracownicy wskazali, że rodzice i inne osoby bliskie mogą odwiedzać dzieci w placówce. Jako sposoby utrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzinami pracownicy wskazali: <ul style="list-style-type: none"> – kontakt telefoniczny – urlopowania do rodziny – odwiedziny dziecka w placówce – udział w ważnych dla dziecka wydarzeniach – pomoc rodzicom w pisaniu wniosków do sądu o urlopowania – prowadzenie rozmów wspierających rodziców oraz dzieci. Placówka dysponuje warunkami lokalowymi umożliwiającymi organizowanie spotkań z rodzicami i innymi bliskimi osobami. W przypadku wszystkich wychowanków podejmowane są prawidłowe działania w celu utrzymywania kontaktu z rodzicami

opiekunami prawnymi	lub innymi bliskimi osobami. Pracownicy wskazali, że decyzje dotyczące dzieci podejmują w uzgodnieniu z rodzicami lub opiekunami prawnymi.
rozdzielanie rodzeństw po umieszczeniu w placówce	Po umieszczeniu w placówce, w okresie objętym kontrolą, rozdzielono jedno rodzeństwo, dwóch braci pozostało w placówce, a najmłodsza siostra została umieszczona w rodzinie zastępczej. Rodzeństwo utrzymuje ze sobą kontakt. Dyrektora centrum pouczono, że należy dbać o relacje pomiędzy dziećmi, aby mogły wytworzyć się silne więzi rodzinne.
relacje pomiędzy dziećmi i pracownikami	Wychowankowie w ankiecie wskazali, że są dobrze traktowani przez pracowników, z wyjątkiem następujących odpowiedzi: <i>ciocia (...) i ciocia (...) – bo krzyczy na moją siostrę i na mnie, p. (...) – kłamie, że coś zrobię, a to ktoś inny, p. (...) – pastwienie, gdy mam ataki paniki</i> . Pracownicy w pisemnych informacjach podali, że ich relacje z wychowankami opierają się na wzajemnym szacunku i zrozumieniu oraz na współpracy.
wyniki obserwacji dzieci i zajęć	Obserwacja prowadzona była 27 kwietnia w godz. 16.30-17.30. Wychowankowie wraz z dziećmi z Ukrainy przygotowywali flagi obydwu krajów. Trzy osoby przygotowywały kolację. Opiekę nad dziećmi sprawowało 3 wychowawców i pedagog. Panowała miła i serdeczna atmosfera. Dzieci odnosiły się do siebie z szacunkiem i chętnie pomagali sobie wzajemnie. Relacje pomiędzy dziećmi i osobami pełniącymi tego dnia dyżur były pozytywne, oparte na współpracy i wzajemnym zrozumieniu. Zastrzeżeń nie budził wygląd wychowanków zarówno pod względem ubioru jak i higieny.
praca indywidualna wychowawcy kierującego procesem wychowawczym dziecka	Wychowankowie potrafili wskazać swojego wychowawcę „prowadzącego”. Podali, że wychowawcy robią z nimi zakupy i chodzą do lekarzy. Troje dzieci odpowiedziało, że wychowawca spędza czas tylko z nimi, jedno, że nie i dwoje, że czasami. Należy zwrócić większą uwagę na indywidualne spędzanie czasu z dzieckiem. Pracownicy jako formy pracy indywidualnej wskazali m.in. – rozmowy indywidualne – wspólne zakupy – wizyty lekarskie – wspólne spacerowanie – współpracę z opiekunem prawnym – wypełnianie dokumentacji dziecka – wspólną naukę – wspólne gotowanie – wspólne oglądanie bajek – wspólne załatwianie spraw w urzędach – udział w terapii. Jako ważne wydarzenia z życia dziecka, w których wychowawca uczestniczył zostały wskazane m.in. – sprawa sądowa – badania w OZSS – bal karnawałowy

	<ul style="list-style-type: none"> – mecze piłki nożnej – imprezy integrujące – postępowanie sądowe zakończone powrotem do domu – aklimatyzacja w nowym kraju – pójście do polskiej szkoły. <p>Analiza grafików pracy wychowawców w miesiącach październik 2021 r. oraz styczeń i kwiecień 2022 r. wykazała, że wychowawcy mieli zaplanowane godziny na pracę indywidualną z dzieckiem.</p>
nagrody stosowane w placówce	<p>Wśród nagród stosowanych w placówce wychowankowie wymienili: słodycze, dłuższy czas na telefon, przepustki, pochwała, wyższe kieszonkowe.</p> <p>Wychowawcy wymienili następujące nagrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pochwała wychowawcy – wyróżnienie dyrektora – atrakcyjne wyjście – wpis pochwalny do akt – wyższe kieszonkowe – nagroda materialna – słodycze – dłuższe oglądanie telewizji.
kary stosowane w placówce	<p>Na pytanie dotyczące kar stosowanych w placówce, wychowankowie wskazali: zabranie telefonu na kilka dni, ograniczenie jedzenia słodyczy, notatki, dodatkowy dyżur, zakaz wyjść na dwór, zakaz wyjść z pokoju, brak dostępu do telewizji, rozmowa.</p> <p>W kwestii zabierania telefonu przeprowadzono rozmowy z wychowankami. Ograniczenia wynikały z niewłaściwego korzystania z telefonu. Zabranie telefonu nie ograniczało dzieciom kontaktów z rodzicami i innymi bliskimi osobami.</p> <p>Zakaz wyjść z pokoju jest rodzajem kary izolacyjnej i nie powinien mieć zastosowania – udzielono instruktażu w tym zakresie dyrektorowi centrum.</p> <p>Wskazano również, że dodatkowy dyżur powinien być wyłącznie konsekwencją zabrudzenia przez dziecko danego pomieszczenia.</p> <p>Wychowawcy wskazali, że w placówce nie stosuje się kar, a jedynie konsekwencje polegające na ograniczeniu przywilejów, np. ograniczenie samodzielnych wyjść poza placówkę.</p> <p>Kary wskazane przez wychowanków zaprzeczają tezie przedstawionej przez wychowawców, że w placówce nie ma kar.</p>
tryb odwoławczy od kary	<p>Na pytanie „Co możesz zrobić jeśli nie zgadzasz się z karą?” dzieci odpowiedziały, że <i>nie wiem – 2 osoby, nie jeść słodyczy i iść do pokoju przemyśleć, nic, bo i tak bym ją dostał, nic, ponieważ mówią, że pyskuję i robią notatkę do sądu – po 1 osobie</i>. Wychowawcy wskazali, że nie ma trybu odwoławczego, ponieważ nie ma kar.</p> <p>Kontrolujący wskazali dyrektorowi centrum na konieczność ujednolicenia systemu kar lub konsekwencji.</p>
uczestniczenie w praktykach religijnych zgodnie z	<p>Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie kontroli wychowankowie mogą uczestniczyć w praktykach religijnych zgodnie z deklarowanym wyznaniem.</p>

deklarowanym wyznaniem	
konieczność zmian w placówce na jakie wskazały dzieci	Dzieci wskazały, że chciałyby dłuższy czas na korzystanie z telefonu – 3 osoby, meble w pokoju, ściany w pokoju, nie karanie za byle co, np. trzaśnięcie drzwiami, chciałyby, aby część pracowników nie podnosiła głosu na niektórych wychowanków, żeby można wychodzić samemu na dwór, na boisko, regulamin, społeczność, pomieszczenia – po 1 osobie. Informacje zostały przekazane dyrektorowi centrum.

Na pytanie o występowanie w placówce zachowań przemocowych dzieci odpowiedziały następująco:

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorośli	dziecko
kopania, bicia, szarpania, itp.	2	0	0	X	X
wyzywania, wyśmiewania, obrażania, itp.	0	4	0	1 wskazał nie	4 wskazał nie
zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	3	1	0	1 wskazał nie	X
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	4	0	0	X	X
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	4	0	0	X	X

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że pojedyncze dzieci uważają, że dorośli źle je traktują - *ciocia (...) i ciocia (...) – bo krzyczy na moją siostrę i na mnie, p. (...) – kłamie, że coś zrobię, a to ktoś inny, p. (...) – pastwienie, gdy mam ataki paniki*. Dokładna analiza sytuacji dzieci zgłaszających te zachowania wskazuje, że może to być spowodowane niewłaściwym odbiorem otaczającej rzeczywistości przez dzieci w związku z występującymi u nich zaburzeniami.

Z odpowiedzi udzielonych przez dzieci wynika również, że zdarzają się rówieśnicze zachowania przemocowe. Wychowawcy wskazali, że pojawia się przemoc słowna – wyzwiska, wulgaryzmy i przemoc fizyczna. Jako działania niwelujące te zachowania zostały wskazane m.in.: rozmowy dyscyplinujące, rozmowy z psychologiem, zajęcia sportowe rozładowujące emocje, zajęcia z metod radzenia sobie z agresją i stresem, wspólne wyjścia w celu integracji, warsztaty dotyczące tolerancji.

akta kontroli str. 60-83, 84-119, 120

3. Zasadność pobytu dziecka w placówce oraz działania podejmowane na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.

Troje dzieci zostało umieszczonych w placówce na podstawie postanowienia sądu i skierowania wydanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie. Pozostałe zostały doprowadzone do placówki interwencyjnie przez pracowników MOPR, przy czym 3-osobowe i 2-osobowe rodzeństwa posiadały wcześniej wydane postanowienia o umieszczeniu w pieczy zastępczej, które nie zostały przez MOPR zrealizowane. Troje dzieci

poniżej 10 roku życia nie posiadało skierowań, ponieważ dyrektor centrum negatywnie opiniowała umieszczenie dzieci w placówce ze względu na ich wiek.

akta kontroli str. 126-128

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji zweryfikowano na podstawie dokumentacji wszystkich wychowanków przebywających w placówce na dzień kontroli.

rotacja dzieci w placówce	W okresie objętym kontrolą placówka podlegała procesowi standaryzacji. Na pierwszy dzień okresu objętego kontrolą w placówce przebywało 20 wychowanków. Przyjęto 41 osób, a 52 opuściły placówkę, w tym: 20 powróciło do domu rodzinnego, 2 umieszczono w rodzinie zastępczej i 30 zostało umieszczonych w innej placówce opiekuńczo-wychowawczej.
liczba kontrolowanych posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka	Skontrolowano 5 posiedzeń.
terminowość dokonywania ocen – nie rzadziej niż co 3/6 miesięcy	Kontrolowane oceny zasadności pobytu dziecka w placówce dokonywane były z zachowaniem obowiązujących przepisów.
zasadność pobytu dzieci w placówce	Ocena zasadności osób poniżej 18 roku życia dokonywana była przez zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Pobyt 4 dzieci umieszczonych w placówce na dzień kontroli uznano za zasadny, 2 zdaniem zespołu powinno wrócić do domu rodzinnego, a 3 zostać umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.
niezwłoczne przekazywanie wniosków zespołu do sądu	We wszystkich kontrolowanych przypadkach wnioski zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka były niezwłocznie przekazywane do sądu.
skład zespołów	Składy zespołu nie zawsze były kompletne, ale placówka i centrum, każdorazowo zapraszały na posiedzenia wszystkie wymagane przepisami osoby i instytucje. W jednym przypadku 2-osobowego rodzeństwa w zespole nie uczestniczył pedagog i psycholog. Zgodnie z wyjaśnieniem dyrektora centrum w przypadku psychologa było to zwolnienie lekarskie, a w przypadku pedagoga konieczność podjęcia interwencji w stosunku do dzieci.
umieszczanie i pobyt w placówce dzieci poniżej 10 roku życia	W placówce, w okresie objętym kontrolą, zostało umieszczonych 15 dzieci poniżej 10 roku życia. Ośmioro powróciło do domów rodzinnych, jedno zostało przeniesione do rodziny zastępczej, troje do placówek opiekuńczo-wychowawczych (jedna do placówki w Szczecinie i dwoje, decyzją Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie do placówki we Wrocławiu). Troje dzieci nadal przebywało w placówce. Placówka systematycznie informowała Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Szczecinie o braku zasadności pobytu tych dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej i konieczności przeniesienia ich do pieczy rodzinnej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie, wykonujący zadania organizatora, systematycznie odpowiada, że nie posiada miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.
stosowanie art. 100	W kontrolowanym okresie nie było dziecka, którego dotyczyłby ten

ust. 4a ustawy – regulowanie sytuacji prawnej wychowanków	przepis.
zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją umożliwiającą przysposobienie do ośrodków adopcyjnych	W kontrolowanym okresie nie było dziecka, którego dotyczyłby ten przepis.
działania na rzecz jak najkrótszego pobytu dzieci w placówce/współpraca z innymi instytucjami na rzecz powrotu wychowanków do rodziny	Podjęmowane były działania na rzecz jak najkrótszego pobytu dzieci w placówce – współpracowano z sądem w celu regulowania sytuacji prawnej dzieci, systematycznie dokonywane były okresowe oceny sytuacji dziecka, po dokonaniu oceny zasadności wnioski przekazywano do sądu. Systematycznie informowano MOPR w Szczecinie o braku zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce. Utrzymywano kontakt z rodzicami, których wspierano w rozwiązywaniu problemów, urlopowano dzieci do domów rodzinnych. W okresie objętym kontrolą do domu powróciło 20 dzieci.

akta kontroli str. 23-40, 129-241

4. Działania placówki wobec dziewcząt w ciąży i rodziców z dziećmi.

W kontrolowanym okresie, w placówce nie przebywała małaletnia w ciąży ani z dzieckiem.

akta kontroli str. 242-244

5. Warunki lokalowe.

Placówka posiada pomieszczenia określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Funkcjonuje w piętrowym budynku otoczonym terenem zielonym. Zajmuje pomieszczenia na ostatniej kondygnacji (poddasze). Pomieszczenia są funkcjonalne i dostosowane do potrzeb wychowanków.

akta kontroli str. 245-247

6. Zapewnienie dzieciom wyżywienia, dostosowanego do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia, w tym dostępu do produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę, zapewnienie dostępu do nauki, zajęć wyrównawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych oraz zaopatrzenie w wyroby medyczne, zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej i zaopatrzenie w produkty lecznicze. Wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej.

wyżywienie, w tym konieczność stosowania specjalnych diet, wyposażenie aneksów kuchennych	Pod względem jakościowym i ilościowym wyżywienie zostało ocenione przez wychowanków pozytywnie. Zarówno wychowankowie jak i wychowawcy potwierdzili, że żywność i napoje są w placówce dostępne przez całą dobę. Żaden wychowanek nie wymagał zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. W aneksie kuchennym znajdowały się różnorodne produkty żywnościowe.
realizacja obowiązku szkolnego, dostęp do zajęć	Na dzień kontroli 6 wychowanków objętych było obowiązkiem szkolnym. Wszystkie osoby były uczniami szkoły podstawowej.

wyrównawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych	Wychowankom, u których występowały trudności szkolne, zapewniono indywidualną pomoc w nauce, korepetycje, udział w zajęciach wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych oraz kierowano do centrum psychologiczno-pedagogicznego. Dzieci otrzymywały pomoc adekwatną do potrzeb.
zapewnienie podręczników i przyborów szkolnych	Dzieci nie zgłaszały braków w tym zakresie.
umieszczanie dzieci w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych/przyjazdy do placówki	Na dzień kontroli żadne dziecko nie przebywało w młodzieżowym ośrodku socjoterapii/młodzieżowym ośrodku wychowawczym.
zapewnienie opieki i pomocy dzieciom niepełnosprawnym	W placówce na dzień kontroli nie przebywały dzieci z niepełnosprawnościami.
zapewnienie dzieciom opieki medycznej, w tym zapewnienie leków i wyrobów medycznych	Wszyscy wychowankowie posiadali ubezpieczenie zdrowotne i byli zapisani do lekarza pierwszego kontaktu. Część dzieci wymagała pomocy specjalistycznej: stomatolog – 9 osób, okulista, laryngolog – po 5 osób, endokrynolog – 3 osoby, psychiatra, poradnia neurologiczna – po 2 osoby, kardiolog, poradnia nefrologiczna i poradnia metaboliczna – po 1 osobie. Recepty realizowane były na bieżąco, a dzieci wyposażane w wyroby medyczne.
hospitalizacje wychowanków w szpitalach/ na oddziałach psychiatrycznych	W okresie podlegającym kontroli jedno dziecko było hospitalizowane na podstawie skierowania lekarza w szpitalu psychiatrycznym. Zdiagnozowane zostały zaburzenia adaptacyjne depresyjne. Dziecko powróciło ze szpitala 25 kwietnia br. w związku z czym placówka jeszcze nie zdążyła rozpocząć realizacji zaleceń poszpitalnych.
wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej	Na podstawie informacji udzielonej przez pracowników oraz rozmów z wychowankami stwierdzono, że posiadali oni odzież i obuwie w odpowiedniej ilości i adekwatne do pory roku. Zabezpieczeni byli również w odpowiednie środki higieny osobistej.
zapewnienie dzieciom zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego	Pomieszczenia zajmowane przez dzieci były wyposażone w sprzęt, gry i zabawki oraz materiały dydaktyczne dostosowane do wieku i zainteresowań wychowanków.

akta kontroli str. 23-40, 60-119

7. Wypłacanie drobnych kwot do własnego dysponowania przez dziecko.

W placówce sposób przyznawania „kieszonkowego” określał regulamin wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2021 Dyrektora Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza z 11 stycznia 2021 roku.

Na podstawie weryfikacji list wypłat za miesiące lipiec i grudzień 2021 r. oraz luty i kwiecień 2022 r. stwierdzono, że dzieci otrzymywały kwotę do własnego dysponowania w wysokości 12-50 zł.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym obszarze.

akta kontroli str. 35-36, 60-119

8. Prowadzenie obowiązującej dokumentacji.

8.1. Prowadzenie dokumentacji wychowanków.

Oceny dokonano na podstawie analizy dokumentacji wszystkich wychowanków przebywających w placówce na dzień kontroli.

lp.	inicjały i wiek dziecka	prowadzenie dokumentacji: diagnoza psychofizyczna, plan pomocy dziecku, karta pobytu, arkusze badań i obserwacji, karta udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię.
1.	(...) l. 5	bez uwag
2.	(...) L. 5	bez uwag
3.	(...) l. 7	bez uwag
4.	(...) l. 16	bez uwag
5.	(...) l. 15	W karcie działań specjalistycznych prowadzonej przez pedagoga brakowało wpisów o działaniach niwelujących braki edukacyjne.
6.	(...) l. 15	W karcie działań specjalistycznych prowadzonej przez pedagoga brakowało wpisów o działaniach niwelujących braki edukacyjne.
7.	(...) l. 12	W karcie działań specjalistycznych prowadzonej przez pedagoga brakowało wpisów o działaniach niwelujących braki edukacyjne.
8.	(...) l. 12	bez uwag
9.	(...) l. 11	Pedagog w karcie udziału w zajęciach specjalistycznych wpisał udział w próbie jasełkowej.

W placówce dla każdego dziecka prowadzona była dokumentacji określona w obowiązujących przepisach.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami (opisane w tabeli) kontrolujący udzielili dyrekcji instruktażu w zakresie prowadzenia dokumentacji.

akta kontroli str. 129-241

8.2. Prowadzenie innej dokumentacji.

protokoły z posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka	Posiedzenia zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka były protokołowane.
ewidencja wychowanków	Placówka prowadziła ewidencję wychowanków, która zawierała wszystkie elementy określone w przepisach.

8.3. Przechowywanie dokumentacji.

Dokumentacja była przechowywana w pomieszczeniach biurowych, w zamykanych szafach. Była zabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych.

9. Przygotowanie placówki do wypełniania zadań określonych w regulaminie.

lp.	zagadnienie	opis
1.	działania podejmowane wobec	Pracownicy w pisemnych informacjach o realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych wskazali:

	wychowanka bezpośrednio po przyjęciu do placówki w celu zminimalizowania poczucia straty i traumy związanej z umieszczeniem w placówce	<ul style="list-style-type: none"> – otoczenie opieką – organizowanie zajęć integracyjnych – zapewnienie wsparcia wychowawców i specjalistów – możliwość kontaktu z osobami bliskimi dziecku – zapoznanie z topografią placówki – diagnoza sytuacji i potrzeb dziecka.
2.	przygotowanie placówki pod względem lokalowym dla liczby dzieci określonej w regulaminie	Placówka pod względem lokalowym jest przygotowana do realizowania zadań określonych w regulaminie.
3.	zatrudnienie wychowawców adekwatne do liczby miejsc określonej w regulaminie/ umieszczonych dzieci organizacja pracy umożliwiająca wychowawcy wykonywanie wszystkich zadań wynikających z przepisów, w tym indywidualnej pracy na rzecz dzieci zakresy obowiązków pracowników merytorycznych	<p>W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że przestrzegany był przepis stanowiący, że jeden wychowawca może kierować procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci. Liczba zatrudnionych wychowawców była adekwatna do liczby miejsc określonej w regulaminie i dzieci umieszczonych w placówce.</p> <p>Organizacja pracy umożliwiała wychowawcom wykonywanie wszystkich zadań.</p> <p>Pracownicy posiadali zakresy obowiązków uwzględniające wszystkie zadania określone w obowiązujących przepisach.</p>
4.	zgodność umieszczeń dzieci z liczbą miejsc określoną w regulaminie	<p>Zweryfikowano na podstawie analizy pierwszego dnia każdego parzystego miesiąca w okresie od 1 lutego 2021 r. do 1 kwietnia 2022 r. W trzech przypadkach stan umieszczonych wychowanków przekraczał 11 osób. Były to umieszczenia interwencyjne.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
5.	zapewnienie właściwej opieki w ciągu doby	Zapewnienie wychowankom opieki w ciągu dnia i w godzinach nocnych skontrolowano na podstawie analizy wpisów z 12 dni wybranych losowo z ostatniego półrocza z rejestru opieki dziennej i nocnej (10.11.2021 r. -20.04.2022 r.). Zapewniona była całodobowa opieka sprawowana przez wychowawców.
6.	zapewnienie specjalistycznej opieki adekwatnej do potrzeb dzieci	Wychowankowie objęci byli opieką psychologiczną, terapeutyczną i pedagogiczną na terenie placówki oraz w ośrodkach, w których na co dzień przebywali. Korzystali również ze wsparcia instytucji zewnętrznych, np. centrum psychologiczno-pedagogicznego czy Fundacji „Tęcza serc”. Psycholog i terapeuta pracowali w godzinach zapewnających

		dzieciom korzystanie z ich pomocy. Godziny pracy pedagoga uniemożliwiały prowadzenie w pełnym zakresie zajęć i obserwacji dzieci.
7.	przygotowanie do samodzielności	Zgodnie z informacją przekazaną przez pracowników placówki, dzieci są przygotowywane do samodzielności m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – wybór opiekuna usamodzielnienia – udział w projekcie Rejs ku samodzielności – rozmowy z wychowankami o ich przyszłości – pomoc w załatwianiu spraw urzędowych – zarządzanie kieszonkowym – wdrażanie wychowanka do czynności samoobsługowych i dbania o własną przestrzeń – zindywidualizowanie ścieżki edukacyjnej – kompensowanie potrzeb emocjonalnych, edukacyjnych i zdrowotnych – doskonalenie umiejętności zarządzania czasem wolnym – umożliwienie podejmowania decyzji.
8.	pokrywanie kosztów przejazdu do uzasadnionych miejsc pobytu, pokrywanie kosztów pobytu w bursie lub internacie	Zgodnie z informacją udzieloną przez pracowników, placówka pokrywa koszty przejazdów dzieci. Wychowankowie mają pokrywane koszty przejazdów komunikacją publiczną, bądź też mają zapewniony transport przez placówkę. Za pobyt dziecka w SOSW poniesiono koszt w wysokości 180 zł.
9.	organizowanie dzieciom czasu wolnego zapewnienie dzieciom warunków do rozwijania zainteresowań	Na pytanie <i>co robisz w czasie wolnym</i> podopieczni wskazali m.in.: maluję, rysuję, korzystam z telefonu – po 2 osoby, rozmawiam z tatą, piszę własną książkę, rozmawiam z rodzeństwem, bawię się, pomagam, wychodzę z ciociami, gram, gram w piłkę nożną, uczę się, jadę do taty, przychodzę do mamy, czytam książki, słucham muzyki, piekę ciasta, rozmawiam z rodzicami, piszę wiersze – po 1 osobie. Dyrektor placówki jako formy spędzania czasu wolnego przez wychowanków wskazał m.in.: organizowanie przyjęć urodzinowych wychowanków i wychowawców, wspólne świętowanie Walentynek, Dnia Kobiet, Dnia Dziecka itp., wspólne obchodzenie ważnych świąt kościelnych, wspólne grillowanie, dbanie o teren zielony wokół placówki, sadzenie kwiatów, wycieczki po Szczecinie, wspólne maratony filmowe, zajęcia kulinarne, plastyczne, sportowe. Organizowane są wycieczki oraz wyjazdy na obozy w czasie wakacji. Wychowankowie mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań. Uczestniczą m.in. w treningach piłki nożnej, siatkowej i zajęciach na basenie.
10.	opracowane procedury i programy	W placówce opracowano i realizowano trzy programy: „Bajki Pomagajki – wiem, rozumiem, rozpoznałem, potrafię sobie poradzić cz. I”, „Co wiem o dojrzewaniu”, „Jedźmy zdrowo i kolorowo”. Opracowane zostały również i wdrożone 22 procedury postępowania w różnych sytuacjach. W związku z występowaniem COVID-19 dyrektor centrum wydał zarządzenia regulujące różne aspekty funkcjonowania

		placówki.
11.	wsparcie wolontariuszy	W okresie objętym kontrolą placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

akta kontroli str. 84-119, 249-256, 259-261

10. Przebywanie w placówce małoletnich obywateli Ukrainy pozbawionych opieki rodziców.

Na dzień kontroli w placówce przebywało 6 małoletnich obywateli Ukrainy – 3 dziewczyny i 3 chłopców. Wszyscy trafili do placówki z punktu recepcyjnego w Szczecinie. Opuścili Ukrainę po 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym. Małoletnim zapewniono dobre warunki socjalno-bytowe, zatrudniono na stanowisku wychowawcy obywatelkę Ukrainy, aby ułatwić małoletnim prawidłową aklimatyzację i otoczyć właściwą opieką. Kontrolujący spotkali się z małoletnimi. Uzyskali informację, że są zadowoleni z opieki jaką otrzymują w placówce. Poprosili, aby nie umieszczać ich w pokojach z dużo młodszymi polskimi dziećmi, bo to utrudnia im funkcjonowanie. Na ten sam problem uwagę zwróciły polskie dzieci. Do zakończenia kontroli wychowankowie zostali rozdzieleni w pokojach. Wskazano również małoletnim osobom z Ukrainy, że w Polsce obowiązują prawa dziecka i wskazano jak należy traktować wychowanków przebywających w placówce, aby unikać konfliktów i nieporozumień.

akta kontroli str. 262-264

11. Realizacja zaleceń pokontrolnych.

Realizacja zaleceń pokontrolnych wydanych po kontroli przeprowadzonej w dniach 12-16 marca 2018 roku.

lp.	zalecenia	uwagi o realizacji
1.	podjąć działania mające na celu ograniczenie agresji rówieśniczej, a tym samym zwiększające poczucie bezpieczeństwa wychowanków	Placówka została przekształcona z 30-osobowej w 11-osobową. Z dziećmi prowadzona jest bardziej intensywna praca indywidualna. Sytuacje konfliktowe rozwiązywane są na bieżąco. Wychowankowie objęci zostali wsparciem psychologa. Została nawiązana współpraca, z ramach profilaktyki przemocy, z Komisariatem Policji Szczecin Nad Odrą. W placówce realizowany był program „Nasze emocje to ważna sprawa”, który miał na celu nie tylko nabycie umiejętności rozpoznawania własnych emocji, ale także rozwijanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, które często przyczyniają się do przejawiania agresji. Zalecenie jest realizowane.
2.	podjąć działania mające na celu wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapobiegające wypaleniu zawodowemu u wychowawców poprzez system szkoleń oraz zapewnienie możliwości korzystania z poradnictwa	W licznych szkoleniach uczestniczyli specjaliści. Udział wychowawców był znacznie ograniczony ze względu na utrudnienia spowodowane przez COVID-19. Ponadto część wychowawców pracuje w placówce poniżej roku, więc nie zdążyli jeszcze uczestniczyć w szkoleniach. Dyrekcja zapewnia wychowawcom wsparcie psychologa, co pracownicy potwierdzili w pisemnych informacjach. Placówka podjęła prawidłowe działania w kierunku realizacji tego zalecenia, ale wymaga ono kontynuowania.

3.	przyjmować dzieci do placówki zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej	Zalecenie jest realizowane. W przypadku dzieci, które ze względu na wiek nie powinny przebywać w placówce, dyrekcja centrum na bieżąco informuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie o braku zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce oraz negatywnie opiniuje ich umieszczenie.
4.	przekazywać do ośrodka adopcyjnego dokumentację zgodnie z art. 139 a pkt. 2 i 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	W kontrolowanym okresie nie było dziecka, którego dotyczyłby ten przepis, związku z czym nie było możliwości weryfikacji wykonania zalecenia.
5.	otaczać właściwą opieką, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wychowanki w ciąży i małoletnich rodziców z dziećmi przebywającymi w placówce	W okresie objętym kontrolą, w placówce nie przebywała małoletnia wychowanka w ciąży, w związku z czym nie było możliwości weryfikacji wykonania tego zalecenia.

Realizacja zaleceń pokontrolnych wydanych po kontroli przeprowadzonej 27 listopada 2019 roku.

lp.	zalecenia	uwagi o realizacji
1.	dokumentować przekazywanie policji zgłoszeń dotyczących nieusprawiedliwionych nieobecności dzieci	W okresie objętym kontrolą była jedna taka sytuacja. Zgłoszenie na Policję zostało udokumentowane. Zalecenie jest realizowane.
2.	ujmować w planach pomocy dziecku/modyfikacjach działania specjalistyczne oraz dokumentować ich realizację szczególnie wobec dzieci z trudnymi doświadczeniami sprzed umieszczenia w placówce i sytuacją życiową	Analizie poddano dokumentację wszystkich polskich dzieci przebywających w placówce. Intensywniejszego dokumentowania wymagają działania pedagoga. Zalecenie jest realizowane.

akta kontroli str. 265-281

11. Funkcjonowanie placówki w okresie epidemii spowodowanej przez COVID-19.

Dyrektor centrum na bieżąco wprowadzał zarządzenia regulujące funkcjonowanie placówki. Stosowane były wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Placówka utrzymywała kontakt z podmiotami leczniczymi, Urzędem Miasta w Szczecinie, Urzędem Wojewódzkim w Szczecinie, inspektorem sanitarnym. Pracownicy byli na bieżąco informowani o aktualnych przepisach, nakazach, zakazach i ograniczeniach. Dzieci miały zapewnioną ciągłą opiekę oraz wsparcie specjalistów. Wychowankowie utrzymywali kontakt z rodzinami i innymi bliskimi osobami za pomocą komunikatorów społecznościowych.

akta kontroli str. 36-39

Podsumowanie ustaleń kontroli.

stwierdzone nieprawidłowości/ uchybień	1) niewłaściwe traktowanie części dzieci przez 3 pracowników 2) braki w dokumentacji pedagoga
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	1) rotacja kadry 2) godziny pracy pedagoga uniemożliwiające prowadzenie zajęć i obserwacji dzieci
skutki stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	1) poczucie u części dzieci niesprawiedliwego traktowania ich przez wychowawców 2) braki w dokumentacji pedagoga
osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości / uchybień	1) dyrektor 2) wychowawcy
wpis w książce kontroli	1/2022
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wystąpienie otrzymują	1) Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami, w celu ich wyeliminowania oraz podniesienia jakości opieki nad dziećmi

wydaję zalecenia**znaczące:**

- 1) szczegółowo zbadać traktowanie dzieci przez wskazanych pracowników i wyeliminować zachowania niepożądane
- 2) pracę pedagoga organizować w sposób umożliwiający prowadzenie zajęć z dziećmi i ich obserwację.

W przypadku braku zastrzeżeń, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Na oryginale właściwe podpisy.